

Sisäministeriö, kirjaamo,
kirjaamo(at)intermin.fi; sari.mustila(at)intermin.fi
Viite: SMDno-2016-1495

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö: HE luonnos laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (1.11.2017)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseen laiksi pelastuslain muuttamisesta

Etelä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausuntoa HE laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto (jatkossa ESAVI) nostaa esityksestä esiin seuraavaa:

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on pelastustoimen kansallisten järjestelyjen kehittäminen. Maakuntalaki, sosiaali- ja terveystointa koskeva järjestämislakilakiehdotus sekä ehdotettu laki pelastustoimen järjestämisestä sisältävät kokonaisuutena pelastustoimen ja varautumisen kannalta runsaasti ongelmallisia yksityiskohtia. Vastuun siirtäminen kunnilta maakunnille ei sellaisenaan tuo olennaista muutosta pelastustoimen alueelliseen tai valtakunnalliseen palvelukykyyn. Keskeiset ehdotukset ja muutokset liittyvät maakuntien pelastustoimen ja varautumisen valtakunnalliseen toiminnalliseen ohjaukseen, valtion rahoituksen käyttöön pelastustoimen ohjausvälineenä sekä muuttuviin vastuisiin viranomaisten toiminnassa. ESAVI pitää koko alue- ja keskushallintouudistusten keskeisenä haasteena sitä, miten eriaikaisessa lainsäädäntövalmistelussa varmistetaan laadukas ja toimiva hallinnon kokonaisuus.

ESAVI pitää tärkeänä, että maakunta- tai muun lainsäädännön uudistus ei vaaranna kansallisen turvallisuuden kannalta olennaisia tavoitteita. Pelastustoimen erityispiirre on - erityisestä valtiointressistä huolimatta – sen ehdotettu maakunnallinen järjestäminen. Maakuntien järjestämisen pelastustoimen on kuitenkin oltava tehokas myös ylimaakunnallisissa ja valtakunnallisissa tehtävissä. Resurssit on kyettävä ottamaan tarvittaessa kansallisesti johdettaviksi ylimaakunnallisissa, kansallisissa tai kansainvälisissä tilanteissa ja tehtävissä. Edelleen hallinnon uudistuksessa ehdotettu aluehallintouudistus kokonaisuutena muuttaa merkittävästi varautumisen vastuita, mikä tulee jatkossa ottaa huomioon useissa säädöksissä sekä kokonaisturvallisuutta linjaavissa asiakirjoissa, toimintatavoissa ja suunnitelmissa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiemiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

Nykytilan kuvaus

Aluehallintovirastojen (jatkossa AVI) tehtävät on esitetty nykytilan kuvauksessa suppeasti. ESAVI ehdottaa tarkistuksena pelastuslain (379/2011) ja valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta (407/2011) mukaista muotoilua: AVI:n tehtävänä on valvoa pelastustointia sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan sekä huolehtia raportoinnista sisäministeriölle. Lisäksi AVI:t avustavat sisäministeriötä sen johtaessa, ohjatessa ja valvoessa pelastustointia, huolehtiessa pelastustoimen valtakunnallisista valmisteluista ja järjestelyistä, yhteen sovittaessa eri ministeriöiden ja toimialojen toimintaa pelastustoimessa sekä huolehtiessa muista sisäministeriölle pelastuslaissa määritetyissä tehtävissä. AVI:t avustavat sisäministeriötä pelastustoiminnan johtamisessa tarvittavan tiedon hankinnassa ja tilannekuvan ylläpitämisessä, osallistuvat pelastuslaitosten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen yhteistoimintaa edistävien suuronnettomuusharjoitusten suunnitteluun ja järjestämiseen sekä edistävät eri tahojen yhteistoimintaa pelastustoimessa toimialueellaan.

Kokonaisuuden hahmottamista helpottaisi, jos myös muut yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta merkittävät AVI:n tehtävät kuvataan (Laki aluehallintovirastoista 4 §, erityislainsäädäntö). Näitä tehtäviä ovat varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen, valmiussuunnittelun yhteensovittaminen, alueellisten maanpuolustuskurssien järjestäminen, kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, valmiusharjoitusten järjestäminen sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen. Lisäksi, viranomaisten johtaessa turvallisuuteen liittyviä tilanteita alueella, AVI:n tehtävänä on tukea toimivaltaisia viranomaisia ja tarvittaessa sovittaa yhteen toimintaa niiden kesken. ESAVI:n työjärjestyksessä tehtävät on osoitettu pelastustoimen ja varautumisen vastuualueelle.

Omassa toiminnassaan AVI:t sovittavat - muu substanssilainsäädäntö huomioon ottaen - yhteen muun muassa pelastustoimen ja varautumisen, sosiaali- ja terveystoimen, ympäristöterveydenhuollon, alkoholihallinnon, terveydensuojelun ja ehkäisevän työn, oikeusturvan, työsuojelun, ympäristölupien, sivistys- ja kulttuuritoimen tehtäviä. Kokonaisuutta tukee valtakunnallisesti toimiva hallinto- ja kehittämispalvelut - vastuualue. AVI:t toimivat laajassa yhteistyössä valtakunnallisten ja alueellisten viranomaisten, sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa.

Aluehallintovirastojen tehtävien tilanne

Valtion tehtävät pelastustoimessa keskitetään järjestämislakiluonnoksessa käytännössä sisäministeriölle. Tulevalle valtion lupa- ohjaus- ja valvontavirastolle (työnimi LUOVA) esitetään pelastustoimen valvontatehtävä, palvelutason arviointitehtäviä sekä sisäministeriötä tukevia tehtäviä. ESAVI pitää yleisten linjausten vastaisena sitä, että valtionhallinnon valtakunnallisia operatiivisia tehtäviä keskitetään entisestään ministeriötasolle.

Esityksessä todetaan kohdassa Riippuvuus muista esityksistä sivulla 27, että ”lisäksi valtiovarainministeriön johdolla valmistellaan lainsäädäntöä, jolla aluehallintovirastolle kuuluvia tehtäviä siirrettäisiin perustettavalle valtion lupa- ja valvontavirastolle”. ESAVI pitää tärkeänä, että uudistusten kokonaisuus nostetaan pelastuslain perusteluissa laajemmin esiin. Esityksessä olisi syytä todeta, että esimerkiksi aluehallinto-, maakunta- ja keskushallintouudistuksissa AVI:n tehtävät siirretään muun muassa uusiin valtion lupa- ja valvontavirastoon (Luova) sekä ruokavirastoon, sisäministeriöön, pe-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

lastusopistoon, kilpailu- ja kuluttajavirastoon, oikeusaputoimistoon sekä maakuntiin. Maakuntiin siirtyy tehtäviä useista eri julkisen hallinnon organisaatioista. Näillä muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia viranomaisyhteistyöhön ja kokonaisturvallisuuden kenttään ja siten myös mm. maakunnan ja sen pelastustoimen vastuisiin.

Varautumisen ja häiriötilanteiden hallinnan näkökulmasta muutokset ovat suuria, ja niiden toiminnalliset sekä yhteiskunnalliset vaikutukset tulisikin arvioida laajemmin kuin vain pelastustoimen näkökulmasta. Vaikka pelastuslailla säädetään pelastustoimesta, laajempi vaikutusten arviointi tulisi koota perusteluihin (valmiuslaki, maakuntalaki, sote-lait, lait pelastustoimen järjestämisestä ja pelastustoimesta, laki ruokavirastosta jne.). Jatkossa yhteisen varautumisen tehtävät kuuluvat maakunnalle ja käytännön toteutuksesta maakunnan päätöksen mukaan voi huolehtia maakunnan pelastuslaitoksena toimiva liikelaitos. Yhteisen varautumisen yhteensovittaminen on siis maakunnan maakuntalailla säädetty tehtävä ja pelastuslailla säädetään maakunnan tehtävistä pelastustoimessa. ESAVI on huolissaan siitä, että johtamisjärjestelmä muodostuu ongelmalliseksi, mikäli maakunnat organisoituvat hyvin eri tavalla ja resursseja tarvittaisiinkin laajojen koko Suomea uhkaavien häiriötilanteiden hallintaan. Lisäksi muodostettavat yhteistoiminta-alueet tekevät kokonaisuuden hallinnan vielä vaikeammaksi.

Pykälä 23, joka sisältää säännökset sisäministeriön ja AVIn tehtävistä pelastustoimessa, ehdotetaan esityksessä kumottavaksi. Sisäministeriön ja AVIn tehtävistä säädettäisiin jatkossa vuoden 2020 alussa voimaan tulevassa pelastustoimen järjestämislaissa. ESAVI on huolissaan siitä, että säädösehdotuksessa koskien pelastuslain uudistusta ei ole riittävän kattavasti selvitetty AVlen lakkauttamisen ja tehtäväsiirtojen vaikutuksia.

Hallinto- ja tukipalveluiden järjestämis- ja kustannusvastuut

Pelastustoimen järjestämislain valmistelun yhteydessä on muun ohella todettu, että

- AVlen pelastustoimen ja varautumisen vastuualueilta sisäministeriöön siirtyisi noin 26 henkilötyövuotta vastaava henkilöstö, joka hoitaisi AVI:ista sisäministeriöön siirtyviä pelastustoimen tehtäviä sekä yhteisen varautumisen valtakunnallisen yhteensovittamisen ja tukemisen tehtäviä.
- AVlen pelastustoimen ja varautumisen vastuualueelta sisäministeriön alaiseen Pelastusopistoon siirtyisi noin 4 henkilötyövuotta vastaava henkilöstö, joka vastaisi alueellisten maanpuolustuskurssien sekä maakuntien yhteisten häiriötilante- ja valmiusharjoitusten järjestämisestä.

Pelastustoimen uudistamisen kokonaisuuteen liittyen AVlen valtakunnallinen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue (HAKE), joka toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä, pitää tärkeänä nostaa jo hyvissä ajoin yhteiseen keskusteluun myös hallinto- ja tukipalveluiden järjestämis- ja kustannusvastuut siinä tapauksessa, että muiden viranomaisten palvelukseen siirtyvä AVlen nykyinen henkilöstö jää fyysisesti työskentelemään entisiin toimipaikkoihinsa, käytännössä vuonna 2020 toimintansa aloittavaan Luova-virastoon. Esimerkiksi työtilojen osalta tulee huomioitavaksi, että valtion nykyisen toimitilakonseptin perusteella AVlen piirissä ollaan lähivuosina laajasti siirtymässä ns. monitilaympäristöihin, jotka merkitsevät työntekijöiden henkilökohtaisista työtiloista luopumista ja myös etätöön lisääntymistä.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Asiakirjahallinnon järjestäminen

HAKE katsoo, että pelastustoimen viranomaisten henkilöstön tehtävien piirissä syntyvät asiakirjat kuuluvat pelastustoimen viranomaisten arkistonmuodostuksen piiriin siitä riippumatta, missä henkilöstö fyysisesti työskentelee. AVI:issa on siirrytty 1.1.2017 lähtien sähköiseen asianhallintaan ja arkistointiin uusien vireille tulevien asioiden osalta. Asiakirjahallintoon liittyen on muun ohella selvitettävä ja ratkaistava, miten

- vireillä olevien asioiden siirrot AVI:ista tarvittaessa toteutetaan vuoden 2020 alkaessa
- arkistonmuodostus katkaistaan, mistä ajankohdasta muiden viranomaisten arkistonmuodostus alkaa
- pelastustoimen siirtyviin tehtäviin liittyvien asiakirjojen arkistointi ja aineistojen säilytys järjestetään
- tietopyynnöt ja laajemmin tietopalvelu hoidetaan sen AVI:issa syntyneen ja arkistoidun pelastustoimen asiakirja-aineiston osalta, johon liittyvät tehtävät siirtyvät sisäministeriön ja Pelastusopiston hoidettaviksi jne.

HAKE katsoo, että mahdolliseen hallinto- ja tukipalveluiden tuottamiseen ja asianhallintaan liittyvän kokonaisuuden selvittely edellyttää yhteistyötä kaikkien osapuolten kesken, joihin AVLen henkilöstöä on siirtymässä. Näillä asioilla on AVien ja niihin jäävien pelastustoimen tehtävien osalta yhdyspinta tulevan Luova-viraston valmisteluun.

Aluehallintovirastojen lakkauttamisen aikataulut

AVLen tehtäviä on eri pykälissä otettu huomioon eri tavalla. Pykälässä 31 § sivulla 34 todetaan *metsäpalojen tähytyksestä ja metsäpalovaroituksen antamisesta*, että nämä AVLen tehtävät siirretään sisäministeriölle. Lakiesityksen useassa kohtaa pelastustoimen tehtäviä osoitetaan edelleen aluehallintovirastolle, vaikka virasto on tarkoitus lakkauttaa. Kokonaisuuden hahmottamiseksi tehtävämuutokset tulisi jo tässä vaiheessa tunnistaa, arvioida ja nostaa esiin perusteluissa ja säädösehdotuksissa, vaikka varsinaiset AVLen tehtäväsiirtoja koskevat ehdotukset sisältyisivätkin pelastustoimen järjestämislakiin tai muihin säädöksiin.

Koordinaatio Luovan lainsäädäntövalmistelun kanssa

Esitys on sekava pykälissä 22 b (öljyvaraston torjuntavalmius), 22 c (sataman ja laitoksen torjuntavalmius) ja 111 a (öljyvahinkojen jälkitorjunta). ELY-keskusten vastuulle kuuluvia tehtäviä ollaan siirtämässä AVI:lle. ESAVIN käsityksen mukaan tehtäviä ei voida siirtää AVI:ille vuoden 2019 alusta lukien, tai mikäli näin tehdään, resurssit tulee myös siirtää ja turvata. Mikäli tehtävät on tarkoitus siirtää Luovaan vuoden 2020 alusta lukien, olisi tästä syytä maininta perusteluissa, jotta tuleva hallinnollinen kokonaisuus hahmottuisi. Koordinaatio Luovan lainsäädäntövalmistelun kanssa on keskeistä.

Öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan johtovastuu

ESAVI kannattaa laajaa vaihtoehtoa (toteuttamisvaihtoehto 2.2.1 sivulla 11), jossa öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sisäministeriölle hallituksen esityksessä mainituin perustein. Samoin, että tässä vaihtoehdossa rajavartiolaitos johtaa alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaa ja asettaa torjuntatöiden johtajan. Ehdotuksessa on hyvin kirjattu periaate, että muut toimijat tukevat johtovastuussa olevaa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Vahingot muodostavat moniviranomaistilanteita, jolloin tilanteen hallitsemiseksi ja lisävahinkojen torjumiseksi tarvitaan laajaa yhteistoimintaa ja tilannekuvan kokoamista. ESAVI ehdottaa, että sivun 64 pykälään 35 kirjataan täsmennys esimerkiksi seuraavasti: *Johtaminen yhteistoimintatilanteessa*: Öljy- ja kemikaalivahinkojen pelastustoimintaa varten perustettavaan johtoryhmään tulee kutsua ympäristöhallinnon sekä voidaan kutsua muiden viranomaisten nimeämä edustaja tai muuten varata tällaiselle edustajalle tilaisuus tulla kuulluksi, mikäli se on tarpeen tilanteen hallinnan, tilannekuvan kokoamisen tai koordinaation varmistamiseksi.

Pelastusopiston tehtävämuutokset

Esitysten mukaan (sivuilla 14, 16 ja 49) pelastusopistosta annetun lain 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan Pelastusopisto vastaisi alueellisten maanpuolustuskurssien järjestämisestä yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa, maakuntien yhteisten valmius- ja häiriötilanneharjoitusten järjestämisestä yhteistyössä maakuntien kanssa silloin kun harjoitus koskee useampaa kuin yhtä maakuntaa. ESAVI toistaa aluehallintovirastojen aiemman kannan, että alueelliset maanpuolustuskurssit olisi pitänyt sisällyttää valtion lupa- ja valvontaviraston tehtäviin.

Esityksen mukaan sisäministeriöllä on jatkossakin maakuntien alueellisen yhteisen varautumisen yhteensovittamisen ohjaajana tärkeä tehtävä, kuten myös Pelastusopiston tulosohjaajana alueellisten maanpuolustuskurssien ja valmiusharjoituksen toteutuksessa. Kurssien tavoitteet ja sisältö tulee kattaa esityksessä (sivu 49) mainittuja asioita. Tavoitteena on ylläpitää ja kehittää eri toimijoiden tietoutta ja valmiuksia häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalle yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisesti. Tärkeätä on välittää tietoa yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta. ESAVI esittää tarkennuksena, että myös alueellisissa maanpuolustuskurssissa mainitaan yhteistoimintatahona maakunnat, koska kurssit kuuluvat olennaisesti maakunnan toimialueen organisaatioiden varautumiskoulutukseen. Kurssien ”tilaajina” ovat siis erityisesti yhteisen alueellisen varautumisen yhteen sovittajat eli maakunnat. Jatkossa maakunnan alueen valmiusharjoitukset kuuluvat maakuntien vastuulle. Pelastusopisto järjestää usean maakunnan yhteiset tai valtakunnalliset valmiusharjoitukset sisäministeriön ohjauksessa.

AVLen tehtäväsiirtovaikutukset on koottu kohtaan 3.1.3.2 sivulle 21. AVLen pelastustoimi ja varautuminen vastuualueilta Pelastusopistoon siirtyisi valtakunnallisesti noin 4 henkilötyövuotta vastaava henkilöstö, jonka tehtävänä olisi alueellisten maanpuolustuskurssien sekä maakuntien yhteisten häiriötilanne- ja valmiusharjoitusten järjestäminen. Henkilöstömenojen arvioidaan olevan noin 0,30 miljoonaa euroa. Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelujen mukaan esitys vastaa AVLen laskelmia. Suunnitelmia laadittaessa tulee ottaa huomioon myös harjoitusten ja kurssien toimeenpanon kustannukset. Aluehallintovirasto kantaa huolta uusien järjestäjien voimavaroista alueellisten maanpuolustuskurssien ja valmiusharjoitusten järjestämisen tehtävissä. Tavoitteena on varmistaa laadukkaat maanpuolustuskurssit sekä valmiusharjoitusten kehittäminen ja laadukas toteutus.

Tilavaraukset

Poikkeusolojen tilavarausten osalta on oltu vuosia epämääräisessä tilanteessa. Esitys ei selkiinnytä tilannetta, koska esityksessä puhutaan suojelun kohteena olevista tiloista (yksityiskohtaiset perustelut 66§). Tilavarausten epäselvään tilanteeseen olisi syytä ottaa kantaa lainsäädäntötasolla.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

Määritelmät

Esitettyjen käsitteiden tulisi olla suhteessa lain sisältöön – nyt määrittelyt liittyvät lähinnä alusöljytorjuntaan ja kemikaalitorjuntaan merialueella. Samoin on tarve määrittellä pelastustoiminnan kannalta täsmällinen määrittely koko pelastustoiminnan osalta. ESAVI esittää laajempaa käsitteiden avaamista onnettomuus-käsitteen lisäksi: ”Onnettomuudella tässä laissa tarkoitetaan äkillisesti kehittyvää – tahallisesti aiheutettua tai tahatonta ilmiötä, jolla on vahingollisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, ympäristöön tai omaisuuteen.” Suuronnettomuus tulisi määrittellä vastaavasti.

Evakuoinnin osalta palataan aikaisempaa selkeämpään jaotteluun. Evakuointi on yläkäsite ja sen käyttöä on harkittava tilanteen mukaan (yksityiskohtaiset perustelut 2a§ määritelmät). Määritelmässä on määritelty nimike ”suojaväistö”. Määritelmä jää irralliseksi ”evakuointi”- kokonaisuudesta, joka tulisi selvyuden vuoksi myös määrittellä. Lisäksi tulisi kokonaisuuden hahmottamiseksi määrittellä ”väestön siirto”, joka on myös evakuointiin liittyvä määritelmä. Laissa tulisi määrittellä evakuointeihin liittyvät muutkin käsitteet esimerkiksi kuten kokonaisturvallisuuden sanastossa 2014 on.

Väestönsuojelun varautumisen koordinaatio nostetaan selkeästi pelastuslaitosten tehtäväksi (yksityiskohtaiset perustelut 64§) ja samalla korostetaan muiden viranomaisten tehtäviä Geneven lisäpöytäkirjan mukaisissa tehtävissä (yksityiskohtaiset perustelut 65§). Nämä ovat selkeitä parannuksia aikaisempaan.

Väestönsuojeluun varautumisen yhteensovittaminen ja koordinaation järjestäminen

ESAVI pitää hyvänä, että väestönsuojelun varautumisen yhteensovittaminen on säädetty pelastustoimen viranomaisille, kuten 65 pykälän 3 momenttiin ”yhteistoiminta väestönsuojeluun varautumisessa” kirjataan (sivu 39 ja 114).

Edelleen ESAVIN mielestä vastuita selkiyttää pykälän 4 momentti, jonka mukaan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset, jotka ovat velvollisia varautumaan väestönsuojeluun, olisivat velvollisia laatimaan pelastuslaitoksen johdolla ja yhteistoiminnassa keskenään tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta väestönsuojelussa.

ESAVI pitää tärkeänä, että jatkossa viranomaisten tietoisuutta väestönsuojeluvetoistaan edistetään aktiivisesti. Väestönsuojelun osalta edistämistehtävä kuuluu maakunnan pelastuslaitokselle. Laajempi kokonaisuus, varautumisen yhteensovittaminen ja sen organisointi, on tulevan maakunnan itsensä päätettävissä.

67§ Velvollisuus osallistua väestönsuojelukoulutukseen

Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön väestönsuojelukoulutukseen osallistumisvelvoitetta ei ole tarkoituksenmukaista rajoittaa kymmeneen vuorokauteen vuodessa. Väestönsuojelukoulutukseen määrääminen tulisi toteutua mahdollisimman joustavalla menettelyllä, koska se on myös osa valmiuden säätelyä. Periaatteiden tulisi olla yhteneväisiä puolustusvoimien reserviläisten palvelukseen kutsumisen ja kertausharjoitusmenettelyiden kanssa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiemiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

Työnjako valvonnassa

Hallituksen esityksen useassa kohtaa viitataan, että aluehallintovirastolle kuuluisi vuoden 2020 alusta lukien vain pelastustoimen järjestämisen ja tuottamisen sekä maakuntien varautumisen lainmukaisuuden valvonta. Tulevan LUOVAn tehtäväksi tulee laillisuusvalvonta mutta valvonnan työnjako ministeriön ja Luovan välillä ei ole riittävän selkeä maakuntalain, pelastustoimen järjestämislain ja pelastuslain muuttamisen osalta.

ESAVI ehdottaa omaa säännöstä asiasta, ja siihen mainintaa valvonnan sisällöstä ja menettelyistä. Lakiesitykseen tulisi myös kirjata maakunnan pelastuslaitokselle tietojen luovutusvelvollisuudesta, jotta Luova voi tehtävässään onnistua.

Palosuojelumaksut

Esityksen mukaan (5 § *Palosuojelumaksun tilitys, sivut 50 ja 81, Laki palosuojelurahastolain muuttamisesta*) aluehallintoviraston on suoritettava palosuojelumaksut palosuojelurahastoon maksuunpanon toimittamista koskevan kalenterivuoden loppuun mennessä. Tarkoitus lienee, että tehtävä siirtyisi valtion lupa- ja valvontavirastolle vuoden 2020 alusta lukien. Alun perin tehtävästä ovat vastanneet lääninhallitukset, jolle yleishallintoviranomaisena palosuojelumaksujen hoitaminen oli jotenkin perusteltua. ALKU-uudistuksen myötä tehtävä siirtyi AVille. Tehtävän työmäärä on ollut noin 0,2 - 0,3 htv, ja siitä on vastannut ESAVIN taloushallinto valtakunnallisena erikoistumistehtävänä ja HAKE sen perustamisesta lukien.

ESAVI on lausunnossaan koskien hallituksen esitysluonnosta eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevasta lainsäädännöstä todennut, että tämän yksittäisen tehtävän hoito Luovassa ei ole enää tarkoituksenmukaista. Palosuojelurahasto, mihin rahat tilitetään, on SM:n hallinnonalalla ja liittymä sisäministeriön toimintaan on kiinteä. Luovan muussa toiminnassa ei ole yhtymäkohtia palosuojeluasioihin, koska AVI:n pelastustoimen tehtävät siirretään pääosin sisäministeriöön, pelastustoimen laillisuusvalvontaa lukuun ottamatta. ESAVI esittää, että tehtävä siirretään muualle tarkoituksenmukaiseen virastoon valtionhallinnossa.

Väestönsuojarakentaminen

Etelä-Suomen AVI ei pidä väestönsuojarakentamista koskevia esityksiä perusteltuina. Turvallisuusympäristöä koskevissa muutoksissa väestön suojaamista koskevan suuntauksen tulisi olla päinvastainen. Väestön suojaamisen teknisiä ratkaisuja tulee kehittää ja monipuolistaa. Väestönsuojarakentamisen nykyiset kustannukset eivät ole kansallisen turvallisuuden kustannusrakenteessa suuria. Ehdotuksen mukaisesti esityksellä ei saavuteta yhteiskunnallisesti merkittäviä taloudellisia säästöjä.

Helpotusten sijaan on harkittava sellaisia rahoitusrakenteita, jotka eivät kohdistu kohtuuttomasti väestönsuojan rakentajaan. Esimerkiksi väestönsuojan rakentamista koskeva erityinen valtionavustusmekanismi. Vertailuksi todettakoon nykyinen valtion mahdollisuus osallistua valmiuden ylläpitämiseen pelastuslain (379/2011) 97 § mukaisesti.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

Etelä-Suomen AVI on käsitellyt valtakunnallisesti väestönsuojarakentamisen vapautushakemukset ja ottaa siksi täsmällisesti kantaa tehtyyn uudistusesitykseen. Yksityiskohtaiset esitykset ja perustelut ovat liitteessä 1.

Lisätietoja:

etunimi.sukunimi@avi.fi

Ylijohtaja Minna Karhunen, puhelin 0296 016 525

Johtaja Kimmo Kohvakka, puhelin 0295 016 244

Hallintojohtaja Anu Nousiainen, puhelin 0295 016 209

Kehittämispäällikkö Sari Hietala, puhelin 0295 016 058

Pelastusylitarkastaja Ilkka Heinonen, puhelin 0296 016 042

Ylijohtaja Minna Karhunen

Kehittämispäällikkö Sari Hietala

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

LIITE 1

Keskeiset ehdotukset 2.3.1 Pelastuslaki

Väestönsuojarakentaminen

Pelastuslain 71 §:n 1 momentissa säädetty väestönsuojan rakentamisvelvoite ehdotetaan poistettavaksi sellaista kevytrakenteisista rakennuksista, joiden väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin. Vapautus kohdistuisi rakennustyyppeihin, joiden rakentamiskustannukset jäävät yleensä muuta rakentamista alemmiksi, jolloin väestönsuojan rakentamiskustannukset suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin nousevat muuta rakentamista korkeammaksi. Aluehallintovirasto on tällä perusteella voinut yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Väestönsuojan rakentamisvelvoitteen poistaminen ei ole tarkoituksenmukaista kevytrakenteisten rakennusten osalta. Tyyppiluokitus ei aina anna selkeää vastausta siihen, milloin rakennus on kevytrakenteinen ja milloin ei.*
- *Ensinnäkin rakennuksen määrittely kevytrakenteiseksi ei olisi yksinkertainen ratkaisu. Toisaalta sen määrittely, milloin väestönsuojan rakentamiskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin, ei tulisi olemaan selkeätä, koska HE luonnoksen 1.11.2017 YKSITYISKOHTAISISSA PERUSTELUISSA ei todeta minkä suuruisia kustannuksia voitaisiin pitää erityisen korkeina suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin. Tarkemmin kommentissa kohtiin 3.1.2.1 Pelastuslaki ja HE luonnoksen 1.11.2017 YKSITYISKOHTAISIIIN PERUSTELUIHIN.*

Väestönsuojarakentamiseen kohdistuvien harkinnanvaraisten vapautusten ja helppotusten myöntäminen ehdotetaan siirrettäväksi aluehallintovirastoilta ja sisäministeriöltä rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Harkinnanvaraisten vapautusten myöntäminen on siirrettävä lain voimaantultua sisäministeriölle. Vain näin voidaan säilyttää paras asiantuntemus. Tarkemmin kommentissa HE luonnoksen 1.11.2017 YKSITYISKOHTAISIIIN PERUSTELUIHIN.*

Taloudelliset vaikutukset 3.1.1.1. Pelastuslaki

Väestönsuojarakentaminen

Väestönsuojan rakentamisvelvoite ehdotetaan poistettavaksi sellaista kevytrakenteisistä rakennuksista, joiden väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin. Tällaisia olisivat esimerkiksi lämmittämättömät urheilun harjoitusrakennukset, varistorakennukset, ratsastusmaneesit sekä peltirakenteiset hallit. Aluehallintovirasto on tällä perusteella voinut yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta. Mainitut rakennukset ovat yleensä yritysten ja muiden yhteisöjen omistuksessa, joten esityksellä ei tältä osin olisi mainittavia vaikutuksia kotitalouksien asemaan.

Väestönsuojarakentamiseen kohdistuvien harkinnanvaraisten vapautusten ja helppotusten myöntämisen siirtäminen aluehallintovirastoilta ja sisäministeriöltä rakennuslu-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiamiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

van myöntävälle viranomaiselle tehostaisi eri helpotusmuotojen kokonaisvaltaista käyttöä ja parantaisi aluekohtaisten yhteissuojien käyttömahdollisuuksia. Tämän vaikutus rakentamisen kokonaiskustannuksiin ja siten esimerkiksi asuntojen hintaan voidaan arvioida vähäiseksi. Yhteissuojien käytön lisääntyminen pidentäisi keskimääräistä suojautumismatkaa, mikä saattaa jonkin verran heikentää väestön suojautumismahdollisuuksia.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Rakentamisvelvoitetta ei tule poistaa kevytrakenteisista rakennuksista. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt vuosittain muutamille kyseisenlaisille rakennuksille vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, mikäli kyseiset rakennukset eivät ole sijoittuneet alle viiden vuoden sisällä rakennettuun rakennusryhmään, jolloin kaikkien rakennusten kustannukset on laskettu yhteen ja väestönsuojan kustannusten suhde on saattanut alittaa 4 %:n rajan. Rakennustyyppiluokituksen perusteella varastorakennuksiksi luokiteltujen, jotka ovat kylmiä tai puolilämpimiä pelti- tai kangasrakenteisia halleja ja pysäköintihalliksi luokiteltujen rakennusten osalta rakennusvelvoite voitaisiin poistaa.*

3.1.2.1 Pelastuslaki

Väestönsuojarakentaminen

Väestönsuojien rakentaminen ja ylläpito työllistävät suomalaisia väestönsuojatekniikan ja betonteollisuuden yrityksiä. Väestönsuojien rakentamisen väheneminen vaikuttaisi näiden yritysten toimintaan ja voidaan arvioida, että kotimaisten referenssien vähetessä myös niiden mahdollisuudet vientitoimintaan heikkenisivät. Yritykset työllistävät noin 750 henkilöä ja viennin vuotuinen arvo on noin 15 - 20 miljoonaa euroa. Väestönsuojan rakentamisvelvoite ehdotetaan poistettavaksi sellaista kevytrakenteisistä rakennuksista, joiden väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin. Rakentamisvelvoitteen poistaminen kohdistuisi sellaisiin rakennuksiin, joille Etelä-Suomen aluehallintovirasto on voinut yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta. Ehdotus ei näin ollen vaikuttaisi merkittävästi rakennettavien väestönsuojien määrään. Esityksessä tarkoitetun rakennuskannan vuosittaiset väestönsuojien rakentamiskustannukset ovat arviolta noin 2 - 3 miljoonaa euroa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Rakentamisvelvoitetta ei tule poistaa ehdotuksessa mainituista kevytrakenteisista rakennuksista. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt vuosittain muutamille kyseisenlaisille rakennuksille vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, mikäli kyseiset rakennukset eivät ole sijoittuneet alle viiden vuoden sisällä rakennettuun rakennusryhmään, jolloin kaikkien rakennusten kustannukset on laskettu yhteen ja väestönsuojan kustannusten suhde on saattanut alittaa 4 %:n rajan. Rakennustyyppiluokituksen perusteella varastorakennuksiksi luokiteltujen, jotka ovat kylmiä tai puolilämpimiä pelti- tai kangasrakenteisia halleja ja pysäköintihalliksi luokiteltujen rakennusten osalta rakennusvelvoite voitaisiin poistaa.*

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiemiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

3.2.1. Pelastuslaki

Väestönsuojarakentaminen

Ehdotuksen mukaan tiettyjen väestönsuojarakentamiseen liittyvien helpotusten myöntäminen siirtyisi sisäministeriöltä ja aluehallintovirastoilta kuntien rakennusvalvontaviranomaisille. Vuosittain rakennetaan noin 480 väestönsuojaa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut vuosittain noin 10 myönteistä päätöstä rakentamisvelvoitteesta vapauttamiseksi. Sisäministeriön käsittelemät alueelliset vapautukset ovat harvinaisia yksittäistapauksia. Ehdotus ei näin ollen lisää merkittävästi kuntien rakennusvalvontaviranomaisten työmäärää.

Ehdotetuilla muutoksilla päätöksenteko olisi lähempänä rakentajia ja hakijan kannalta viranomaistoiminta olisi selkeämpää, kun poikkeuksista ja helpotuksista päättäisi aina rakennusluvan myöntävä viranomainen. Alueellista vapauttamista koskevan päätösvallan siirtäminen rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle tehostaisi eri helpotusmuotojen kokonaisvaltaista käyttöä. Ehdotetut muutokset parantaisivat lisäksi aluekohtaisten yhteissuojien käyttömahdollisuuksia.

Esitetyllä muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa aluehallintoviraston nykyisin sovelta-
maa ratkaisukäytäntöä kustannusten osalta tai muutenkaan laajentaa tämän vapautusperusteen käyttöä. Vapautuksen myöntäminen edellyttäisi edelleen, että väestönsuojan kustannukset olisivat yli 4 prosenttia rakentamisen kokonaiskustannuksista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Etelä-Suomen aluehallintovirasto on käsitellyt vuosittain noin 15 vapautushakemusta.*
- *Etelä-Suomen aluehallintovirastoon lähetetään rakentajilta ja rakennusvalvontaviranomaisilta vuosittain noin 10-20 tiedustelua tai neuvontapyyntöä koskien väestönsuojan rakentamisvelvoitteen olemassa oloa tai mahdollisuutta saada vapautus väestönsuojan rakentamisvelvoitteesta.*
- *Rakennusvalvontaviranomaiset ovat useimmiten pyytäneet rakentajia kääntymään aluehallintoviraston puoleen väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta koskevissa asioissa.*
- *Ehdotetuilla muutoksilla yhtenäinen ja tasapuolinen käytäntö vapautuksista päätettäessä saattaisi vaarantua.*

Erityisen tärkeätä on huomata, että väestönsuojien rakentamista jatketaan ensisijaisesti sotilaallisiin uhkiiin varautumiseksi ja niiden rakentamista on tarkasteltava yhteiskunnan turvallisuusnäkökulman kannalta valtion pelastusviranomaisen toimesta.

3.4.1. Pelastuslaki

Väestönsuojarakentaminen

Ehdotetut väestönsuojarakentamista koskevat muutokset mahdollistaisivat nykyisen väestönsuojakannan ylläpidon ja maahan rakennettaisiin edelleen uusia väestönsuojia. Väestönsuojia voitaisiin jatkossakin varautua käyttämään siviiliväestön suojaamiseen mahdollisilta asevaikutuksilta, ionisoivalta säteilyltä ja myrkyllisiltä aineilta.

Nykyiseen uhkakäsitykseen kuuluu sotilaalliseen hyökkäykseen liittyvä tarve väestön suojaamiseen. Sisäministeriön väestön suojaamisen strategian (2007) mukai-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna

sesti tavoitteena on suojata väestöä niin hyvin kuin on mahdollista realistisesti toteutettavissa olevin järjestelyin ja kustannuksin. Poikkeusoloissa väestö varaudutaan riskiarvioiden ja uhkatilanteiden mukaisesti suojaamaan olemassa oleviin väestönsuojoihin, mahdollisimman hyvän suojan antaviin sisätiloihin tai evakuoitien avulla. Väestönsuojelu koostu useista erilaisista yhteen sovitetuista järjestelyistä. Kyse on kokonaisuudesta, jossa väestön suojaamisessa hyödynnetään kaikkia toimenpiteitä kulloinkin tarkoituksenmukaisella tavalla.

Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon (2012) mukaan, samalla kun Suomi varautuu maan puolustamiseen, on kyettävä suojaamaan väestöä ja turvaamaan yhteiskunnan toimintakyky. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon (2016) mukaan läntiseen yhteisöön kuuluvan Suomen turvallisuuspoliittinen ympäristö on muuttunut. Turvallisuustilanteen kiristymisellä Euroopassa ja Itämeren alueella on välittömiä vaikutuksia Suomelle. Sotilaallista voimankäyttöä Suomea vastaan tai sillä uhkaamista ei voida sulkea pois. Suomi kehittää kansallista kriisinkestokykyään laaja-alaisesti. Turvallisuutta ja hyvinvointia uhkaaviin tai niihin haitallisesti vaikuttaviin tilanteisiin varaudutaan ja valmistaudutaan ennakolta, jotta haitat voidaan ennakoida tai torjua.

Suomeen on viimeisen runsaan 50 vuoden aikana rakennettu kohtuullisen kattava väestönsuojakanta. Väestönsuojat eivät kuitenkaan jakaudu tasaisesti maan eri osiin ja erityisesti vanhimmat suojat edellyttävät peruskorjausta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Yleiseen väestönsuojien rakentamisvelvollisuuden säilyttämiseen aluehallintovirasto suhtautuu positiivisesti. Sen sijaan väestönsuojavelvoitteen poistamiseen sellaisten kevytrakenteisten rakennusten, joiden väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin, aluehallintovirasto ei yhdy. Sen määrittely, milloin molemmat kriteerit täyttyvät, jo rakennusluvan myöntämisen prosessin yhteydessä, ei tulisi olemaan yksiselitteiseen selvää.*
- *Toisaalta ehdotetut muutokset koskien sitä, että aluehallintoviraston sijaan rakennusluvan myöntävä viranomainen voi asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, voivat muuttaa yhtenäistä, tasapuolista käytäntöä.*
- *Suomessa on yli 300 kuntaa. Maahan rakennettavien uusien väestönsuojien lukumäärä saattaa vähentyä.*

Yksityiskohtaiset perustelut

71 §. *Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus uudisrakentamisen yhteydessä.* Voimassa olevan pelastuslain 71 §:n 1 momentin mukaan rakennuksen omistajan on uudisrakentamisen yhteydessä tehtävä rakennukseen tai sen läheisyyteen väestönsuoja, jonka suuruudeltaan voidaan arvioida riittävän rakennuksessa asuvia, pysyvästi työskenteleviä tai muutoin oleskelevia henkilöitä varten. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske tilapäistä enintään viisi vuotta käytössä olevaa rakennusta.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan väestönsuojan rakentamisvelvollisuus ei koskisi myöskään muuta sellaista kevytrakenteista rakennusta, jonka väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin. Tällaisia rakennustyyppejä olisivat esimerkiksi lämmittämättömät urheilun harjoitusrakennukset, varastorakennukset,

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

ratsastusmaneesit sekä peltirakenteiset hallit. Ehdotetussa säännöksessä tarkoitetut rakennukset olisivat sellaisia, joille aluehallintovirasto on voinut yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tämän lain 75 §:n 1 momentin nojalla.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Aluehallintovirasto ei yhdy muutosesitykseen (HE luonnos 1.11.2017 eikä sen yksityiskohtaisiin perusteluihin. Sen sijaan aluehallintovirasto esittää ensinnäkin, että pykälän 1 momentista poistetaan säännös, jonka mukaan väestönsuojan rakentamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske tilapäistä enintään viisi vuotta käytössä olevaa rakennusta. Säännös ehdotetaan siirrettäväksi pelastuslain 73 §:ään.*
- *Toiseksi esityksessä (HE luonnos 1.11.2017) ehdotetaan pykälän 1 momenttiin lisättäväksi säännös, jonka mukaan väestönsuojan rakentamisvelvollisuus ei koski myöskään muuta sellaista kevytrakenteista rakennusta, jonka väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin.*
- *Aluehallintovirasto ei yhdy muutosesitykseen. Rakennuksen määrittely kevytrakenteiseksi ei olisi rakenteellisesti yksinkertainen yksiselitteinen ratkaisu. Rakennuksen sijoittaminen kuuluvaksi esityksessä mainittuihin rakennustyyppeihin ei ole aina merkinnyt niiden vapauttamista väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta. Esimerkiksi puolilämpimän 3000 neliömetrin suuruisen varastorakennuksen kustannukset ovat saattaneet olla korkeat.*
- *Toisaalta esityksessä ei ole määrittely, milloin väestönsuojan rakentamiskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin. Esityksessä todetaan ainoastaan, että ehdotetussa säännöksessä tarkoitetut rakennukset olisivat sellaisia, joille aluehallintovirasto on voinut yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta.*
- *Yhtenäisen ja tasapuolisen käytännön ylläpidon säilyttäminen on tärkeää myös näiden rakennustyyppien osalta, jotka saattavat esimerkiksi kerrosalansa osalta erota toisistaan hyvinkin paljon.*
- *Ainoastaan rakennustyyppiluokituksen perusteella varastorakennuksiksi luokiteltujen rakennusten, jotka ovat kylmiä pelti- tai kangasrakenteisia halleja ja pysäköintihalliksi luokiteltujen rakennusten osalta rakennusvelvoite voitaisiin poistaa.*
- *Aluehallintovirasto esittääkin, että muutosesityksen (HE luonnos 1.11.2017) sijasta yllä mainittujen kylmien pelti- tai kangasrakenteisten hallien ja pysäköintihallien väestönsuojien rakentamisvelvollisuus poistetaan ja kyseisiä rakennuksia koskeva säännös sijoitetaan 73 §:ään.*
- *71 §:n 2 momentin mukaan teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusta varten väestönsuoja on edellä tässä momentissa säädetystä poiketen rakennettava, jos rakennuksen tai rakennusryhmän kerrosala on vähintään 1500 neliometriä (toinen lause). Ehdotetaan edellä mainittua toista lausetta tarkennettavaksi siten, että teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusta varten rakennettavan väestönsuojan rakentamisvelvollisuus edellyttää, että rakennuksissa työskennellään tai oleskellaan muutoin pysyvästi.*
- *Tarkennus on syytä tehdä, koska eräille rakennuslupaviranomaisille pysyvän työskentelyn edellytys ei ole ollut täysin selvä kerrosalaltaan vähintään 1500 neliömetrin suuruisten teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusten osalta.*

Voimassa olevan pelastuslain 71 §:n 4 momentin mukaan rakennusluvan myöntävä viranomainen voi alueen pelastusviranomaisista kuultuaan sallia rakennettavaksi kahta

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

tai useampaa rakennusta varten yhteisen väestönsuojan, jos se rakennetaan viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta. Yhteisväestönsuojia rakennetaan yleensä vain aluerakentamisen yhteydessä. Ratkaisut yhteissuojista tehdään yleensä kaavoituksen yhteydessä. Nämä suojat ovat pääasiassa kalliosuojia. Myös teollisuusalueille on nykykäytännön mukaan rakennettu yhteissuojia. Samalla tontilla tai saman rakennuttajan tekemille asuinrakennukselle voidaan tehdä yhteinen suoja joko ensimmäisen rakennuksen yhteyteen tai vaikka viimeiseen rakennukseen. Ehtona on, että suojan tulee valmistua viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen käyttöönotosta. Ensimmäisen rakennuksen rakennuslupa on liitettävä myöhemmin rakennettavien rakennusten rakennussuunnitelmat ja suunnitelma yhteisen väestönsuojan sijainnista.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että rakennuslupan myöntävä viranomais voisi sallia yhteisen väestönsuojan rakennettavaksi myöhemminkin, kuin viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia. Perusteltuna syynä voitaisiin pitää sitä, että rakennushanke ja siihen kuuluva yhteinen väestönsuoja valmistuu suunnitelmien mukaan myöhemmin kuin viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta. Ensimmäisen rakennuksen rakennuslupa olisi myös tässä tapauksessa liitettävä myöhemmin rakennettavien rakennusten rakennussuunnitelmat ja suunnitelma yhteisen väestönsuojan sijainnista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Aluehallintovirasto yhtyy esitettyyn muutokseen. Ei ole tarkoituksenmukaista, että rakennuslupan myöntävä viranomais voi ensin sallia rakennettavaksi kahta tai useampaa rakennusta yhteisen väestönsuojan, jos se rakennetaan viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta ja jos yhteisväestönsuojaa ei rakenneta viiden vuoden kuluttua ensimmäisen rakennuksen valmistumisesta, yhteisväestönsuojalle voidaan hakea 75 §:n 1 momentin nojalla määräaikaista vapautusta.*
- *Kyseistä asiaa koskevia tiedusteluja on lähetetty aluehallintovirastolle vuosittain useita.*
- *Aluehallintovirasto kiinnittää vielä huomiota siihen, että ensimmäisen rakennuksen rakennuslupa olisi todellakin liitettävä myöhemmin rakennettavien rakennusten rakennussuunnitelmat ja suunnitelma yhteisen väestönsuojan sijainnista. Näin ei ole aina ollut tapauksissa, jotka ovat tulleet aluehallintoviraston tietoon.*

Pykälän 4 momentissa alueen pelastusviranomais muutettaisiin asianomaiseksi pelastusviranomaiseksi. Maakunnat voivat maakuntalain (/) 8 luvun nojalla sopia yhteisistä viroista ja viranomaistehtävien hoitamisesta, joten on mahdollista, että lausunnon rakennuslupan myöntävälle viranomaiselle antaa muun maakunnan pelastusviranomais.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

73 §. Poikkeus väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta

Voimassa olevan pelastuslain 73 §:n mukaan väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta koskevat säännökset eivät koske maatilatalouden tuotantorakennuksia taikka olemassa olevassa rakennuksessa tehtävää rakennuksen rakentamiseen verrattavaa rakennuslupaa edellyttävää korjaus- tai muutostyötä, joka samalla lisää rakennuksen kerrosalaa kellarissa tai ullakolla.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Tämän lain väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännökset eivät koske maatilatalouden tuotantorakennuksia, tilapäistä enintään viisi vuotta käytössä olevaa rakennusta, varistorakennuksiksi luokiteltuja kylmiä pelti- tai kangasrakenteisia halleja ja pysäköintihalliksi luokiteltuja rakennuksia, olemassa olevan asuinrakennuksen päälle rakennettavaa lisäkerrosta taikka olemassa olevassa rakennuksessa tehtävää rakennuksen rakentamiseen verrattavaa rakennuslupaa edellyttävää korjaus- tai muutostyötä, joka samalla lisää rakennuksen kerrosalaa kellarissa.*
- *Edellä esitetyt muutokset ovat välttämättömiä, jotta voidaan selkeästi osoittaa yhdessä säännöksessä, mitkä ovat ne rakennukset tai muut rakennuskohteet, joita väestönsuojan rakentamisvelvoite ei koske. Pykälään on esitetty lisättäväksi varistorakennuksiksi luokitellut kylmät pelti- tai kangasrakenteiset hallit ja pysäköintihallit ja siitä on esitetty poistettavaksi ullakkorakentaminen tarpeettomana ja liitetty tilalle asuinrakennuksen päälle rakennettava lisäkerros (Suomen rakentamismääräyskokoelman osan E1 kohta 6.2.3.).*

75 §. Helpotusten myöntäminen. Voimassa olevan pelastuslain 75 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi asianomaista pelastuslaitosta ja kunnan rakennusvalvontaviranomaista kuultuaan yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen kokonaan tai määräajaksi laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, jos väestönsuojan rakentamisesta aiheutuu tavanomaista huomattavasti korkeampia rakentamiskustannuksia suhteessa asianomaisen rakennuksen rakentamiskustannuksiin tai väestönsuojan rakentaminen ilman suuria teknisiä vaikeuksia ei käy päinsä. Säännöksessä tarkoitetut vapautukset on keskitetty Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, joka käsittelee vuosittain 10 - 15 vapautushakemusta. Tavanomaista huomattavasti korkeampina rakennuskustannuksina on voitu pitää sitä, että väestönsuojan kustannukset ovat yli 4 prosenttia rakentamisen kokonaiskustannuksista. Teknisesti väestönsuoja olisi käytännössä mahdotonta rakentaa esimerkiksi asuntolaivan yhteyteen. Kokonaiskustannuksilla tarkoitetaan rakennettavan rakennuksen kustannuksia ja väestönsuojan kustannuksia yhteensä. Nykyisen ratkaisukäytännön mukaan teollisuus- ja varistorakennuksiin (ja rajoitetummin myös asuinrakennuksiin) myönnetään vapautuksia silloin, kun väestönsuojan rakentamiskustannukset ovat yli 6 prosenttia rakentamisen kokonaiskustannuksista. Aluehallintovirastossa vapautusasiat ovat kuuluneet pelastustoimen ja varautumisen vastuualueelle. Aluehallintovirastojen tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi valtion lupa- ja valvontavirastolle kuitenkin niin, että pelastustoimeen ja varautumiseen kuuluvat tehtävät siirrettäisiin sisäministeriölle. Pykälän 1 momenttia esitetään muutettavaksi niin, että vapautuksesta päättäisi aluehallintoviraston sijaan rakennusluvan myöntävä viranomainen asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan. Vapautus myönnettäisiin nykyisestä poiketen aina pysyvästi. Tällä menettelyllä päätöksenteko olisi samalla paikallisella tasolla kunnassa, jossa rakentamisen päätöksenteko yleisesti on. Päätöksenteko olisi lähempänä ra-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

kentäjä ja hakijan kannalta viranomaistoiminta olisi selkeämpää, kun poikkeuksista ja helpotuksista päättäisi aina rakennusluvan myöntävä viranomaislainen. Esitetyllä muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa aluehallintoviraston nykyisin soveltamaa ratkaisukäytäntöä kustannusten osalta tai muutenkaan laajentaa tämän vapautusperusteen käyttöä. Vapautuksen myöntäminen edellyttäisi edelleen, että väestönsuojan kustannukset olisivat yli 4 prosenttia rakentamisen kokonaiskustannuksista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *Aluehallintovirasto ei yhdy esitykseen.:*
- *Pykälän 1 momenttia esitetään muutettavaksi niin, että vapautuksesta päättäisi aluehallintoviraston sijaan **sisäministeriö** asianomaista rakennuslupaviranomaisesta ja pelastusviranomaista kuultuaan. Vapautus myönnettäisiin nykyisestä poiketen aina pysyvästi. Päätös on toimitettava tiedoksi maakunnan alueen pelastusviranomaiselle.*
- *1 momentin toista lausetta ehdotetaan lisäksi tarkennettavaksi niin, että vapautuksen myöntämisen edellytyksenä on, että väestönsuojan **varsinaisen suojatilan** rakentamisesta aiheutuu tavanomaista huomattavasti korkeampia rakentamiskustannuksia suhteessa asianomaisen rakennuksen rakentamiskustannuksiin tai väestönsuojan rakentaminen ilman suuria teknisiä vaikeuksia ei käy päinsä.*
- *Esitys (HE luonnos 1.11.2017), jonka mukaan rakennusluvan myöntävä viranomaislainen voi asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, saattaa muuttaa nykyistä käytäntöä.*
- *Suomessa on yli 300 kuntaa ja rakennuslupaviranomaisista. Ehdotetuilla muutoksilla yhtenäinen ja tasapuolinen käytäntö vapautuksista päätettäessä saattaa vaarantua.*
- *Erittymisen tärkeätä on huomata, että väestönsuojien rakentamista jatketaan ensisijaisesti sotilaallisiin uuhkiin varautumiseksi ja niiden rakentamista on tarkasteltava yhteiskunnan turvallisuuskäytännön kannalta valtion pelastusviranomaisen toimista.*
- *1 momentissa mainittujen harkinnanvaraisten vapautusten myöntämisestä lain voimaantultua tulisi päättää sisäministeriö. Näin voidaan säilyttää paras osaaminen.*

Pykälän 2 momentissa pelastuslaitos muutettaisiin asianomaiseksi pelastusviranomaisiksi ja sisäasiainministeriö muutettaisiin sisäministeriöksi.

Pykälän 3 momentissa vapautuksen myöntäminen siirrettäisiin sisäministeriöltä rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle, jonka olisi ennen päätöksentekoa kuultava asianomaista pelastusviranomaista. Tällä muutoksella päätöksenteko olisi samalla paikallisella tasolla kunnassa, jossa rakentamisen päätöksenteko yleisesti on. Päätöksenteko olisi siten lähempänä rakentajia ja hakijan kannalta viranomaistoiminta olisi selkeämpää, kun poikkeuksista ja helpotuksista päättäisi aina rakennusluvan myöntävä viranomaislainen. Alueellisen vapauttamista koskevan päätösvallan siirtäminen rakennusluvan myöntävälle viranomaiselle helpottaisi eri helpotusmuotojen kokonaisvaltaista käyttöä. Alueen määrittely olisi nykytilan mukaisesti tapauskohtaista. Pykälässä tarkoitettu alue olisi käytännössä kunnan osa. Määrittelyn tulisi aina perustua arvioon siitä, että väestönsuojien rakentamisesta vapauttaminen ei heikennä väestön suojaustasoa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- 3 momentissa mainitun alueellista vapauttamista koskevan harkinnanvaraisen vapautuksen myöntämisestä tulisi luopua kokonaan, koska hakemuksia ei ole sisäministeriössä käsitelty voimassa olevan lain aikana lainkaan.
- 3 momentti esitetään kumottavaksi ja pykälään esitetään lisättäväksi uusi momentti, jossa todettaisiin, että, valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella väestönsuojista tarkemmin määritellyn väestönsuojan varsinaisen suojatilan tavanomaisista paikkakuntakohtaisista kustannuksista.

Laki pelastuslain muuttamisesta**71 §***Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus uudisrakentamisen yhteydessä*

Rakennuksen omistajan on uudisrakentamisen yhteydessä tehtävä rakennukseen tai sen läheisyyteen väestönsuoja, jonka suuruudeltaan voidaan arvioida riittävän rakennuksessa asuvia, pysyvästi työskenteleviä tai muutoin oleskelevia henkilöitä varten. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske tilapäistä enintään viisi vuotta käytössä olevaa rakennusta tai muuta sellaista kevytrakenteista rakennusta, jonka väestönsuojan rakennuskustannukset olisivat erityisen korkeat suhteessa koko rakennuksen rakentamiskustannuksiin.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- 1 momentti: Rakennuksen omistajan on uudisrakentamisen yhteydessä tehtävä rakennukseen tai sen läheisyyteen väestönsuoja, jonka suuruudeltaan voidaan arvioida riittävän rakennuksessa asuvia, pysyvästi työskenteleviä tai muutoin oleskelevia henkilöitä varten.
- 2 momentti: Väestönsuoja on rakennettava rakennusta tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla olevaa rakennusryhmää varten, jos sen kerrosala on vähintään 1 200 neliometriä ja siinä asutaan tai työskennellään tai oleskellaan muutoin pysyvästi. Teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusta varten väestönsuoja on edellä tässä momentissa säädetystä poiketen rakennettava, jos rakennuksen tai rakennusryhmän kerrosala on vähintään 1 500 neliometriä ja siinä asutaan tai työskennellään tai oleskellaan muutoin pysyvästi. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos tontilla tai rakennuspaikalla tai yhteisessä väestönsuojassa on ennestään tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädetty määrä vaatimukset täyttäviä suojapaikkoja.

73 §*Poikkeus väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta*

Tämän lain väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta koskevat säännökset eivät koske maatilatalouden tuotantorakennuksia taikka olemassa olevassa rakennuksessa tehtävää rakennuksen rakentamiseen verrattavaa rakennuslupaa edellyttävää korjaus- tai muutostyötä, joka samalla lisää rakennuksen kerrosalaa kellarissa tai ullakolla.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- Tämän lain väestönsuojan rakentamisvelvollisuutta koskevat säännökset eivät koske maatilatalouden tuotantorakennuksia, tilapäistä enintään viisi vuotta käytössä olevaa rakennusta, varastorakennuksiksi luokiteltuja kylmiä pelti- tai kangasrakenteisia halleja ja pysäköintihalliksi luokiteltuja rakennuksia, olemassa ole-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
 fax 03 570 8002
 kirjaamo.etela@avi.fi
 www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
 Birger Jaarlin katu 15
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
 Kauppiemiehenkatu 4
 PL 150
 13101 Hämeenlinna

van asuinrakennuksen päälle rakennettavaa lisäkerrosta taikka olemassa olevassa rakennuksessa tehtävää rakennuksen rakentamiseen verrattavaa rakennuslupaa edellyttävää korjaus- tai muutostyötä, joka samalla lisää rakennuksen kerrosalaa kellarissa.

75 §

Helpotusten myöntäminen

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, jos väestönsuojan rakentamisesta aiheutuu tavanomaisista huomattavasti korkeampia rakentamiskustannuksia suhteessa asianomaisen rakennuksen rakentamiskustannuksiin tai väestönsuojan rakentaminen ilman suuria teknisiä vaikeuksia ei käy päinsä.

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan myöntää poikkeuksen väestönsuojalle sisäministeriön asetuksella säädetystä teknisistä vaatimuksista tai valtioneuvoston asetuksella väestönsuojalle säädetystä koko- ja sijaintivaatimuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan myöntää poikkeuksen väestönsuojalle sisäministeriön asetuksella säädetystä teknisistä vaatimuksista tai valtioneuvoston asetuksella väestönsuojalle säädetystä koko- ja sijaintivaatimuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

- *1 momentti: Sisäministeriö voi asianomaista pelastusviranomaista ja rakennuslupaviranomaista kuultuaan yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, jos väestönsuojan varsinaisen suojatilan rakentamisesta aiheutuu tavanomaisista huomattavasti korkeampia rakentamiskustannuksia suhteessa asianomaisen rakennuksen rakentamiskustannuksiin tai väestönsuojan rakentaminen ilman suuria teknisiä vaikeuksia ei käy päinsä. Päätös on toimitettava tiedoksi maakunnan alueen pelastusviranomaiselle.*
- *3 momentti: Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella väestönsuojista tarkemmin määritellyn väestönsuojan varsinaisen suojatilan tavanomaisista paikkakuntaakohtaisista kustannuksista.*

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että pelastuslain 71, 73 ja 75 §:n, siten muutettuna kuin aluehallintovirasto on esittänyt, olisi tultava voimaan 1.1.2020.

Lisätietoja liitteestä 1:

Ylitarkastaja Arto Tiukkanen, puhelin 0295 016 093

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 150
13101 Hämeenlinna

Kouvolan toimipaikka
Kauppiemiehenkatu 4
PL 150
13101 Hämeenlinna